

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

A Clemente XI. Ad Benedictum XIII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

6. Paterna Sedis &c. Constitutio Pro Tertiariis Ordinis Sancti Francisci.
Universa privilegia toti Tertiariorum cœtui, in tres status distincto, à
Summis Pontificibus concessa, confirmantur; ipsique ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74859](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74859)

In emendis retrahendisque vicinorum domibus pro locis Deo dicatis instaurandis, justum pretium tantum, & non amplius solvatur.

Hæc Constitutio in partem Beneventanæ civitatis ornatum magis favorabilem, semper explicanda & interpretanda.

Pro hac Constitutione firmanda cæteris quibuscunque derogatur.

dem civitatis viis & plateis, erigendisque privatis & publicis ædificiis, illius ornatum spectantibus, Gregoriana Constitutio semper & ubique observari debeat; judicesque in causis eorundem se ventilandis, ad formam ejusdem Constitutionis, & non aliter, definire & judicare teneantur.

§. 3. Sed quia in eadem Constitutione Gregoriana expressè cavetur, ut, si quis in propria domo, fundo, sive solove ædificare voluerit, vicini suas domos, & loca, ejusmodi ædificiis utilia, seu necessaria, ut pote eidem domui, fundo, & solo contemina, neque ab ipsis culta, sive habitata, sed tantum locari solita, ei vendere omnino cogatur; pretio tamen aucto ad duodecimam partem, ultra æquum & congruum ejus æstimationis pretium faciendam; sique ædificio, quod insigne evasurum sit, perficiendo quæpiam domus, à proprio domino habitata, sive hortus, aliisque locus, muris cinctus, tali ædificio extruendo cohæreat; tunc, eo jam cæpto, & à duobus saltem lateribus domui, orto vel loco ejusmodi cohærente, cujus æstimationem quadruplo ædificium illud sit excessurum, domus, horti vel loci dominus, etiam in illis habitans, cogatur ea vendere, aucto tamen ad quintam partem pretio solvendo; nos hæc perpendentes, & locis Deo dicatis, ut summum Pontificem decet, providere volentes, ædes sacras, monasteria, aliaque loca pia ab utroque hujusmodi pretio & augmento absolvimus, eximimus, & liberamus, Ecclesiæque, monasteria, aliaque loca pia, volumus & statuimus, ut tanti dumtaxat, non pluris, quanti domus & cætera loca, eorum domibus, fundis, ac solo vicina, juste æstimata fuerint, pro tali emptione & retractione solvere teneantur.

§. 4. Ubi vero hæc omnia & singula, præsentibus Apostolicis Literis Nostriis comprehensa, atque statuta, fortasse in aliquibus circa legitimum sensum in controversiam adduci contigerit, volumus & decernimus, in eam partem explicari debere; quæ civitatis ornatum magis favore videatur, semperque sive in iudicio, sive extra iudicium, ubique favorabilia censeari; atque ita ab universis iudicibus, etiam Nostri Palatii Apostolici, & S. R. E. Cardinalibus, subblata quavis aliter explicandi, interpretandi & iudicandi potestate, explicari, interpretari & iudicari debere: sique secus fiat, id totum fore irritum & inane.

§. 5. Hæc autem fieri volumus atque statuimus, non obstantibus quibuscunque, & felicis recordationis Symmachi & Pauli II. antecessorum Nostrorum de rebus Ecclesiæ non alienandis, aliisque Constitutionibus & Ordinationibus Apostolicis, legibusque etiam civilibus, dictæque civitatis Beneventanæ, & Ecclesiarum, Monasteriorum, locorumque religiosorum, sive piorum, ordinumque, bona ejusmodi possidentium, statutis, & consuetudinibus, nec non testantium voluntatibus, aliisque dispositionibus, etiam jurejurando, confirmatione Apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis; privilegiis quoque & Literis Apostolicis, eisdem Ecclesiis, Monasteriis, & locis, eorumque superioribus, capitulis & conventibus, seu populo Beneventano, & aliis quibuscunque, concessis, ac quibusvis Sedis Apostolicæ indulgentiis: per quas præsentium executio, & per eas tribuæ jurisdictionis explicatio possit quomodolibet impediri vel retardari: quibus omnibus, eorum tenores pro plenè & integrè expressis habentes, de plenitudine potestatis derogamus cæterisque contrariis quibuscunque.

§. 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam extensionis, ampliationis, renovationis,

concessionis, sanctionis, indulti, decreti, & derogationis infringere, vel ei temerario ausu contraire. Si quis autem hoc attentare præsumserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo vigesimo quinto, pridie Idus Decembris, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

P. Cardinalis Prodatarius.

F. Cardinalis Oliverius.

Visa de Curia J. Archiepiscopus Ancyranus.

Lucas Martinettus.

Constitutio pro Tertiariis Ordinis Sancti Francisci, Universa privilegia toti Tertiariorum cœtui, in tres status distincto, à Summis Pontificibus concessa, confirmantur; ipsique Tertiarii omnimodæ jurisdictioni, & regimini Ministri Generalis totius Ordinis Minorum, pro tempore existuti, denuo subjiciuntur, & commendantur.

BENEDICTUS PAPA XIII.

Ad futuram rei memoriam.

§. 1. P Aterna Sedis Apostolicæ providentia erga pios homines, sub habitu humilitatis & penitentia Deo famulantes, sæpe Romanos Pontifices antecessores Nostros impulit, pro eorum solatio & commodo pridem concessa approbare, & renovare, & jam approbata, rursus Apostolica auctoritate munire, ut eo firmiora perseverarent, quo sapius essent ejusdem Sedis auctoritate suffulta. Hinc, ut Ordinis Tertiariorum, Beati Francisci de Penitentia nuncupati, qui in tres status divisus, secularium scilicet, collegialiter viventium, & Regularium, magnos pietatis, & doctrinæ fructus in Ecclesia Dei semper protulit, & quotidie profere satagit, quieti, regimini, atque incremento probe consuleretur, ab iisdem Romanis Pontificibus antecessoribus Nostriis complures Literæ diversis temporibus jam dudum vulgatæ fuerunt, in quibus variæ gratiæ, concessionis, libertates, prærogativæ, favores, immunitates, exemptiones, indulgentiæ, declarationes, facultates, privilegia, & indulta eisdem immediate, & directe, vel etiam per communicationem cum aliis Ordinibus, præsertim Fratrum Minorum, concessa, ampliata, extensa, & confirmata fuere, prout in ipsis Apostolicis Literis plenius, & uberius continetur.

§. 2. Cum autem, sicut accepimus, per hujusmodi concessionis, ampliationis, declarationes, extensiones, communicationes, & confirmationes, adhuc omnimodæ ejusdem Ordinis, & illius professorum tranquillitati plene, ut decet, non consulatur; asserentibus nonnullis, gratias, & indulta hujusmodi non esse in usu, vel revocata, aut restricta fuisse, nec ea parte subsistere, quæ directionem, curam, & regimen eorumdem Tertiariorum concernit; sive Tertiarios tantum Regulares, seu sub clausura, vel collegialiter dumtaxat viventes respicere, non autem alios in seculo commorantes; cum tamen idem Ordo pro utriusque sexus Christianis fidelibus in ipso seculo, & in conjugio, propriisque domibus manentibus, à Beato Francisco institutus, nonnisi quartodecimo labente seculo, in

Hanc Constitutionem nemo violare audeat.

D. 12. Decembris 1725. P. A. secundo.

VI.

Sedis Apostolicæ amor erga Dei famulos Tertiarios præsertim Beati Francisci.

Motiva hujus Constitutionis.

Ita.

Italia præsertim, ad statum religionis fuerit evectus, & propterea Tertiarios hujusmodi ab Ordinariis locorum alicubi controversis, & litibus in dies molestari, ac perturbari contingat; non sine ejusdem Infituti, & Fratrum ipsorum detrimento, & quietis jactura.

Lites, & controversiæ quæcumque abolentur, & extinguuntur.

§. 3. Ideo Nos, attenta consideratione pensantes, quantum utilitatis Catholicæ religioni, morumque instaurationi per humilitatis, suique abjectionis exempla Ordinis prædicti professores hæcenus attulerint, & imposterum, juvante Domino, afferre valeant; ac proinde volentes, ut decet, eorum conservationi, incremento, & tranquillitati uberius providere, motu proprio, non ad ipsorum Fratrum, aut Sororum, nec alterius pro eis Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed de Nostra mera liberalitate, & ex certa Nostra scientia, ratione eorum, quam profitentur, altissimæ paupertatis, omnes, & singulas lites, ac controversias tum in prima, cum etiam in secunda, & ultima instantia actum pendentes, ac coram quibuscunque Judicibus, & Tribunalibus, quantumvis exemptis, & privilegiatis, etiam prævia commissione manu Nostra signata, vel coram Palatii Apostolici causarum Auditoribus, aut Sacris Congregationibus, necnon Nostris, & Sanctæ Sedis de Latere Legatis actas, ipsasque, earumque status, nomina, & cognomina judicium, & conlittigantium, aliorumque, necessario exprimendorum qualitates, & circumstantias præsentibus Literis Nostris pro sufficienter expressis habentes, & ad Nos advocantes, harum serie extinguimus, cassamus, & abolemus, perpetuumque silentium de cætero eis imponi volumus, & mandamus.

Omnia privilegia à Summis Pontificibus Tertio Ordinis S. Francisci concessa approbantur & renovantur.

§. 4. Quæcumque insuper Literas, & gratias, tam spirituales, quam temporales, concessionem, indulgentias, exemptiones, indulta, privilegia, communicationes, extensiones, libertates, prærogativas, favores, peccatorum remissiones, & similia, tam in genere, quam in specie Fratrum, & Sororibus prædictis de Pœnitentia, eorumque Monasteriis, Domibus, Conservatoriis, aut aliis, quovis nomine nuncupatis habitationibus, Ecclesiis etiam, Oratoriis, & Cappellis vel immediatè, & directè, aut etiam per communicationem cum aliis Ordinibus, & præsertim Fratrum Minorum, à Romanis Pontificibus antecessoribus Nostris, quomodolibet concessa, quorum tenorem, ac si de verbo ad verbum his Nostris Literis infereretur, haberi volumus pro expresso, harum serie approbamus, & confirmamus, ac pro potiori cautela, Apostolica auctoritate singula de novo concedimus, & largimur.

Triplex Tertiariorum status unum, & eundem Tertium Ordinem, sanctum, meritorium, & verum, non confraternitatem componit: quorum regula denuo confirmatur.

§. 5. Ut vero detractorum calumniis adversus hunc Ordinem, quantum Nobis ex alto conceditur, occurramus, Antecessorum Nostrorum vestigiis inhærentes, qui hunc videndi modum, & formam approbarunt, vel confirmarunt, aut etiam summis laudibus extulerunt, Nos eundem sanctum, meritorium, & Christianæ perfectioni conformem, necnon verum, & proprium Ordinem, unum in toto Orbe ex Secularibus, aliisque collegialiter viventibus, & Regularibus promiscue compositum, & à quacunque Confraternitate ex comprehensis in Bulla recolendæ memoriæ Clementis PP. VIII. omnimodè distinctum, utpote qui sub propria Regula, ab hac Romana Sede approbata, cum Novitiatu, Professione, & Habitu sub certis modo, & forma, prout cæteri Ordines tum Regulares, tum Militares, & alii hujusmodi consueverunt dispositus reperitur, fuisse, semper & esse decernimus, & declaramus; atque motu simili,

Regulam prædictam à felicis recordationis Antecessoribus Nostris Romanis Pontificibus Nicolao IV. pro Tertiariis utriusque sexus, & cujuscunque status, sive Ecclesiastici, sive Laicalis, quomodocunque in seculo sub proprio tecto, ac in conjugio ipso degentibus, 16. Kalendas Septembris 1289. approbatam, à Clemente V. 3. Kalendas Septembris 1308. atque à Gregorio XI. 8. Idus Februarii 1372. aliisque in forma specifica confirmatam, necnon per Leonem X. pro personis, tria substantialia vota emittentibus, accommodatam, & appropriatam per quasdam suas Literas incipientes: *Inter cætera &c.* sub dat. Romæ 20. Januarii 1521. Nos denuo approbamus, & confirmamus, atque Apostolica auctoritate perpetuum firmitatis robor illis adjicimus.

§. 6. Sed quia accidit olim, & non sine animi Nostris dolore in dies etiam didicimus evenire, ut Fratres dicti Ordinis, Seculares præsertim, Ministri Generalis totius Ordinis Minorum, & Provincialium respectivè, quorum curæ, & jurisdictioni hæc Sancta Sedes eos subesse voluit, obedientiam, & regimen detrectantes, & non parere, ut debent, sed imperare, quod non possunt, sæpius affectantes, omnia susque deque vertant, Regulamque prædictam, ac statuta, atque adeo Nostrorum etiam Antecessorum Constitutiones, quamvis contraria intendentes, atque præcipientes, inflectant in sensus suos, & multoties Ordinariis locorum, aut sponte sua, aut ad eorum Fratrum Tertiariorum instantiam, mittentibus, & quo prohibiti sunt, extendentibus manum in non suam hanc messem, pro bona fruge, quæ, ut desideranda est, etiam expectanda esset, zizania tantummodo producantur, Nos memoria recolentes, primum hunc Tertii Ordinis statum, Secularium nempe sub proprio tecto degentium, dum Infitutis suis obedienter insisteret, non tantum pravos populorum mores in melius reformasse, sed etiam Sanctitatis egregiæ fructus uberrimos protulisse, cupientisque ipsum ad pristinæ observantiæ, quem tenuit apicem, revocare, motu simili, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes, & quæcumque Literas Apostolicas, per quas aliqua superioritas, præminentia, & auctoritas in ejusdem Infituti Fratres, & Sorores primario Ministro Generali prædicto totius Ordinis Minorum, aliisque secundariis Superioribus conceditur, & tribuitur, præsentium tenore non solum approbamus, & confirmamus, verum, & concessa renovamus, ac robor perpetuæ firmitatis obtinere debere decernimus, & mandamus; speciatim verò quæ in Literis Innocentii PP. IV. incipientibus: *Vota Devotorum &c.* sub datum Lugduni Idibus Junii 1246. in aliis Nicolai IV. incipientibus: *Unigenitus Dei Filius &c.* sub datum apud Urbem Veterem 6. Idus Augusti 1290. in aliis Martini V. incipientibus: *Licet inter cætera &c.* sub datum Romæ 9. Decembris 1427. in aliis Sixti IV. incipientibus: *Romani Pontificis Providentia &c.* sub datum Romæ 18. Kalendas Januarii 1471. in aliis Alexandri PP. VI. incipientibus: *Exponi Nobis &c.* sub datum Romæ 16. Maii 1500. in aliis Julii II. incipientibus: *Exponi Nobis fecistis &c.* sub datum Romæ 15. Octobris 1507. in aliis Leonis X. incipientibus: *Superioribus diebus &c.* sub datum Romæ 14. Maii 1517. in aliis denique Beati Pii PP. V. incipientibus: *Ea est officii Nostris &c.* sub datum Romæ 5. Nonas Julii 1568. continentur, auctoritate,

Minister Generalis totius Ordinis Minorum, & Secularium Superiorum confirmantur in auctoritate supra omnes Tertiarios utriusque sexus.

Privilegia
Apostolica
Congrega-
tionum par-
ticularium
extenduntur
ad univer-
sum Tertium
Ordinem.

& tenore præmissis de novo confirmamus, & renovamus.

§. 7. Extendimus deinde ad universum Tertii Ordinis gregem quacumque Apostolica Indulta, aut privilegia, regimen, & directionem hujusmodi respicientia, pro una, vel altera Congregatione in particulari aliâ vulgata, & speciatim, quæ pro Tertiariis Ferraræ in quibusdam Joannis, in sua obedientia nuncupati XXIII. incipientibus; *Cum privilegiis, & Litteris Apostolicis ambigitur &c.* sub datum Bononiæ 16. Kalendarum Julii 1414. & aliis Pii II. pro Tertiariis regnorum Castellæ, incipientibus: *Pia Deo, & Ecclesiæ desideria.* &c. sub datum apud Abbatiam S. Salvatoris Clusii III. Idus Julii 1462. aliis etiam Pauli III. pro Tertiariis Universæ Hispaniæ, incipientibus: *Exponi Nobis &c.* sub datum Romæ 14. Septembris 1537. aliisque ejusdem Pauli III. similiter pro Hispaniis, incipientibus: *Ad fructus uberes &c.* sub datum Romæ 5. Nonas Julii 1547. ac aliis Alexandri VII. pro Hispaniis, incipientibus: *Exponi Nobis &c.* sub dat. Romæ 28. Julii 1657. sicuti, & aliis Innocentii XIII. pro Brasiliis, incipientibus: *Ordines, & Congregationes &c.* sub datum Romæ 23. Januarii 1724. edita, & publicata fuere, omnia, & similia, directionem, & regimen Ordini Fratrum Minorum attribuentia, Apostolica auctoritate confirmantes, ad gregem ipsum universum extendimus, & ampliamus.

Omnes Ter-
tarii non
tamen Regu-
lares Italiæ
subiiciuntur
directioni
Fratrum Mi-
norum.

§. 8. Mandamus propterea universis, & singulis hujusmodi instituti professoribus, per universum Mundum existentibus, præsentibus, & futuris, cujuscumque status, gradus, & conditionis existant, ac tam in seculo sub proprio tecto, vel in conjugio ipso, quam collegialiter congregatis, aut etiam sub clausura sub tribus votis essentialibus degentibus, ut sicuti cum primo & secundo Ordine, Minorum scilicet, & Clarissarum, unum, & eundem Institutorem, Auctorem, & Patriarcham habent, ita unum, & eundem ipsiusmet Fundatoris legitimum Successorem, veluti Patrem, & Caput totius Seraphici gregis, atque trium Ordinum Beati Francisci primarium Generalem honorent, observent, & recognoscant; ejusque secundarios Delegates, sive Provinciales, sive Guardianos, aut etiam Commissarios Visitatores, tanquam suos legitimos, & veros Superiores venerentur, ita ut ipsorum judicio in dubiis, aut controversiis circa Regulam, & Statuta se conforment, atque in iis omnibus, quæ concernunt Ordinem ipsum, nec Regulæ sunt contraria, illis pareant, & obediant: quod si secus fecerint, ab eisdem cassati, atque habitu spoliari possint; imò nullis proinde Tertiariorum gratiis, & privilegiis gaudere decernimus, & jubemus. Non intendimus tamen per hoc Tertiariis Regularibus Italiæ præjudicium aliquod inferre, aut in aliquo derogare Constitutioni felicis memoriæ Sixti PP. V. Antecessoris Nostri, incipienti: *Romani Pontificis Providentia &c.* sub datum Romæ 29. Martii 1586. sed eam in suo robore permanere decernimus; imo pro potiori cautela ipsam de novo confirmamus; idem omnino statuentes circa Moniales, tria Vota essentialia emittentes, aut etiam Tertiarias alias in Conservatoriis communiter tantum viventes, ut scilicet pleno jure visitationi, correctioni, & directioni Fratrum Minorum subjaceant, nisi aliter ab hac Sede reperiatur specialiter ordinatum.

Ministro ge-
nerali totius
Ordinis Mi-
norum injun-
gitur propa-

§. 9. Injungimus autem eidem Generali Ministro totius Ordinis, ut Beati Francisci Patris sui vestigiis inhaerendo, ubilibet intra Provincias per universum Orbem eidem commissas, hujus-

modi Tertii Ordinis Congregationes Seculares, tam Fratrum, quam Sororum per patentes Litteras suas, vel sui Commissarii Generalis erigere, ipsasque sic erectas, juxta Constitutiones, seu Statuta à felicis recordationis Paulo PP. III. Antecessore Nostro approbata, vel secundum aliâ in speculo Seraphico contenta, atque Directorio trium Ordinum inserta, nec non per recolendæ memoriæ Innocentios PP. XI. XII. & XIII. confirmata, quæ etiam præsentium tenore renovamus, & approbamus, confovere, & moderari curet, studeatque; nisi tamen eidem Generali Ministro, & Capituli Generalis Patribus, aliud in Domino videbitur expedire: quibus propterea plenum jus, ac liberam auctoritatem ea innovandi, immutandi, augendi, aut minuendi, ac alia de cætero statuendi, quæ bonum dicti Gregis regimen concernere possunt, dummodo tamen Regulæ præfatæ, sacrisque Canonibus non adverentur, ad tenorem litterarum Clementis PP. VII. incipientium: *Dum uberes fructus &c.* sub datum 15. Martii 1526. perpetuis, futuris temporibus facultatem facimus atque largimur.

§. 10. Insuper dicti Ordinis profectum, & incrementum præ oculis habentes, ac prædictis Prædecessorum Nostrorum Constitutionibus inhaerentes, eidem Generali Ministro private quoad alios quoscumque, concedimus, ut per secundarios Superiores, ad id opportuna, & necessaria facultate suffultos, utriusque sexus Christianifideles juxta morem dicti Ordinis recipere, Commissarium etiam Visitatorem, seu Confessarium, moribus, vitæ sanctimonia, & ætate idoneum, qui ipsis Ecclesiastica Sacramenta ministret, ac de præceptis Regulæ instruat, Congregationes, seu Congressus convocet, & in ipsis, ac aliis quibuscumque actibus, & functionibus præsideat; duplex etiam in paritate suffragium ferat, assignare possit, ac valeat; nec non easdem Congregationes, & earum Domos, Conservatoria, Hospitalia, Cappellas, & Oratoria opportunis temporibus, vel per seipsum, vel per Ministros Provinciales, aut etiam Commissarios Visitatores, seclusis locorum Ordinariis, & aliis quibuscumque personis cujuscumque status, gradus, vel conditionis existant, & quacumque auctoritate fungantur, visitare, ac instruere, & paterne corrigere, ac reformare tam in capite, quam in membris, ad cassationem usque Mantelli, & Habitus, quæ correctionis, aut reformationis officio cognoverit indigere, aliaque ad bonum dicti Ordinis, juxta ejus Constitutiones ordinare, & exequi, sicuti in Domino expedire animadverterit; & speciatim, ut quoties sibi placuerit, per Visitatores suos libros, & rationes redituum, ac bonorum ipsarum Congregationum examinare, & recognoscere possit, quin in eorum administratione, aut elemosynarum perceptione, vel distributione se ingerant; sed tantum, an videlicet Deputati, & Officiales piis operibus, ac legatis, oneribusque præfatæ Congregationi injunctis, atque impositis, debitis modo, & forma, & opportuno tempore satisfaciant, concedimus, & indulgemus; & pro potiori cautela, piæ memoriæ Innocentii PP. XI. dispositionem per suas litteras in forma Brevis, incipientes: *Exponi Nobis &c.* sub datum Romæ 10. Februarii 1688. circa rationem redituum per omnia Monasteria Monialium, eorumque Exactores Superioribus Ordinis Minorum reddendam, expresse confirmamus, & ad universas Tertii Ordinis Congregationes, sive Fratrum Secularium sub proprio tecto, sive etiam Sororum, collegialiter viventium, extendimus, & renovamus.

gatio Tertiariorum per universum Orbem, eisdemque Ministro facultas conceditur statuendi, quæ bonum eorum respiciunt.

Solis Superioribus Minorum competit quocumque recipere ad Tertium Ordinem, eisque Confessarium, & Visitatorem, qui præsideat & rationes examinet. adsignare.

Tertiarii possint sub proprio habitu, & Cruce, vel sub Cruce Minorum publicis processionibus, & afficiationibus interesse: nec in loca, ubi jam sunt, alii introducantur.

§. 11. Volumus proinde, ut Tertiarii ipsi, sub proprio teſto viuentes, in omnibus se præbeant huius seculi contemporæ, atque eorum exemplo cæteri alliciantur, & ad humilitatem incitentur, ut sub propria Cruce, vel etiam sub Cruce Fratrum Minorum, ad publicas processiones, & ad associanda cadavera, aliasque Ecclesiasticas functiones se conferre, & sub proprio habitu, per Ordinis Constitutiones designato, incedere valeant, ac possint, tenore præsentium concedimus, & largimur; præcipientes pariter, ad evitanda jurgia, & contentiones omnibus & singulis, etiam inter Subditos prædicti Generalis Ministri non comprehensis, & facultate profundandis Tertio Ordinis secularibus prædictis per Sedem Apostolicam concessa gaudentibus, ne quocumque prætextu audeant uti huiusmodi privilegio ubicumque Tertium Ordinem repererint jam fundatum, eoque minus jam fundatas Tertii Ordinis Congregationes ad se recipere, si à Conventu recedere, apud quem, & sub cuius directione, ac gubernio erecti prius inveniuntur, recedere voluerint. Propterea declaramus omnia irrita, & mera attentata, quæcumque ab aliis, præter voluntatem antedictorum Superiorum Ordinis Minorum circa Tertios Ordines istos, aut innovari, aut mandari contigerit contra hanc nostram Constitutionem, Tertiosque Ordines memoratos in posterum erigendos ubi jam alii erecti, & fundati sunt, aut a Conventu, apud quem existunt, transferendos ad alium, præsertim eidem Generali Ministro nequaquam subiectum, inter Tertios Ordines approbatos ab Apostolica Sede habendos non esse, minusque gaudere Indulgentiis, & privilegiis Tertio huic Ordini per eandem Sedem Apostolicam impertitis.

Confirmantur indulgentiæ Tertio Ordini concessæ.

§. 12. Ut autem Christifideles sacrum hoc Institutum ferventius quærant, & inventum non dimittant, libentiusque vaent exercitiis pietatis, & humilitatis, à Beato Francisco in Regula sua præscriptis, omnes, & singulas concessiones, & gratias tam spirituales, quam temporales, indulgentias præsertim per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores Nostros uni, vel alteri Congregationi Tertii Ordinis huiusmodi, sive secularium, sive collegialiter viventium, sive etiam Religiosorum, eorumque personis, atque Monasteriis, Domibus, Conservatoriis, Ecclesiis, Hospitalibus, Cappellis, & Locis quibuscumque, tam directè & specificè, quam etiam per communicationem cum aliis Ordinibus, Minorum scilicet, Sanctæ Claræ, Prædicatorum, Augustinianorum, Carmelitarum, aliorumque Mendicantium, nec non cum Archiconfraternitatibus Cordigerorum, & Confalonis de Urbe, sub quacumque forma, & expressione verborum concessas approbamus, & confirmamus, atque de novo concedimus, & largimur; singularim vero illas, quæ leguntur in Litteris felicis memoriæ Antecessorum Nostri Clementis PP. V. incipientibus: *Cum illuminatum sit &c.* sub datum 8. Maii 1305. & aliis Sixti PP. IV. incipientibus: *Sacri Prædicatorum, & Minorum Fratrum Ordines &c.* sub datum Kalendis Augusti 1479. in aliis Leonis X. incipientibus: *Dudum per Nos accepto &c.* sub datum 10. Decembris 1519. atque etiam aliis Clementis VII. incipientibus: *Ad uberes &c.* sub datum 1526. sicuti & aliis Pauli PP. III. incipientibus pariter: *Ad uberes fructus &c.* sub datum 8. Novembris 1584. aliis etiam Clementis PP. VIII. incipientibus: *Ratio Pastoralis Officii &c.* sub datum 20. Decembris 1597. atque aliis Pauli PP. V. incipientibus: *Cum certis &c.* sub

datum 11. Martii 1607. Eas præterea, quæ aliis quamplurimis continentur, ut Innocentii PP. XI. incipientibus: *Universis &c.* sub datum 30. Septembris 1681. & *Ecclesie Catholice &c.* 28. Junii 1686. atque etiam: *Exponi Nobis &c.* 5. Septembris, & *Alias emanavit &c.* 10. Octobris ejusdem anni, nec non *Exponi Nobis &c.* 15. Maii 1688. sicuti & aliis Innocentii PP. XII. incipientibus: *Ad ea &c.* sub datum 24. Decembris 1692. *Et debitum &c.* sub datum 19. Maii 1694. nec non: *Sua Nobis &c.* 17. Kal. Januarii 1695. & *Cum sicut Dilectus &c.* 21. Novembris 1696. atque: *Exponi Nobis &c.* 3. Decembris 1697. sicuti: *Ex debito Pastoralis &c.* quæque aliis aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum Litteris in favorem dicti Ordinis expeditis, continentur, auctoritate, & tenore præmissis renovamus, & confirmamus.

§. 13. Decernentes has nostras litteras Apostolicas semper & perpetuè validas, & efficaces esse, & fore, suosque toto plenarios, & integros effectus obtinere, & sortiri debere, ac ab omnibus, & singulis, ad quos quomodolibet nunc spectat, & in futurum spectabit, firmiter, & inviolabiliter observandas, ac nullo unquam tempore ex quocumque capite, & qualibet causa, quantumvis pia, legitima, & juridica, etiam ex eo, quod Tertii Ordinis prædicti, & quicumque in præmissis, & circa ea quomodolibet, & ex quavis causa, ratione, actione, vel occasione, jus, vel rem habentes, aut habere prætendentes, illis non consenserint, nec ad id vocati, citati, & auditi fuerint, & causæ, propter quas eadem Præsentis litteræ prodierint, adductæ, verificatæ, & justificatæ non fuerint, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis, seu invaliditatis vitio, seu intentionis nostræ, aut quolibet alio, quantumvis magno, substantiali, inexcogitato, & inexcogitabili, ac specificam, & individuum mentionem, ac expressionem requirente, defectu; sive etiam ex eo, quod in præmissis, eorumque aliquo solemnitates, & quævis alia servanda, & adimplenda, servata, & adimpleta non fuerint; aut ex quocumque alio capite, à jure, vel facto, aut statuto, vel consuetudine aliqua, resultantem, aut quocumque alio colore, prætextu, ratione, vel causa, etiam in corpore juris clausa, occasione, aliave causa, etiam quantumvis justa, rationabili, legitima, juridica, pia, privilegiata, etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostra, & aliis superius expressis nusquam appareret, seu alias probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus, vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apertionis oris, reductionis ad viam, & terminos juris; aut aliud quodcumque facti, gratiæ, vel justitiæ remedium impetrari, seu quomodolibet, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine concessio, impetrato, seu vulgato uti, vel se juvare in iudicio, vel extra; posse; neque ipsis præsentibus Litteras Apostolicas sub quibusvis similibus, vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, derogationibus, aliisque contrariis dispositionibus, etiam per Nos, & Successores Nostros Romanos Pontifices pro tempore exituros, & Sedem Apostolicam prædictam, etiam in crastinum assumptionis eorumdem Successorum ad Summi Apostolatus apicem, vel alias motu proprio, & ex certa scientia, ac consistorialiter, & ex

Clauſula præ huius Constitutionis observatione.

qui-

quibuslibet causis, & sub quibuscumque verborum tenoribus, & formis, ac cum quibusvis clausulis, & decretis; etiam si de eisdem presentibus Litteris Apostolicis, eorumque toto tenore, ac Data specialis mentio fiat, pro tempore factis, & concessis, ac faciendis, & concedendis, comprehensas, sed semper & omnino ab illis exceptas, & quoties illa prodierint, toties in pristinum, & validissimum, ac eum, in quo antea quomodolibet erant, statum restituras, repositas, & plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori data concessas esse, & fore, Sicque, & non alias in premissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices Ordinarios, vel Delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, ac Sancte Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de Latere Legatos, Vice-Legatos, dictæque Sedis Nuncios, ac alios quomodolibet quavis auctoritate, potestate, prærogativa, & privilegio fungentes, ac honore, & præminencia fulgentes, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate in quovis iudicio, & quavis instantia, judicari, & definituri debere: irritum quoque, & inane decernimus, si secus super his à quoquam quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

Ministro generali totius Ordinis Minorum injungitur hujus Constitutionis executio.

§. 14. Quocirca dilecto Filio aequali Ministro totius Ordinis Minorum, ejusque Successoribus pro tempore extituris per presentes committimus, & mandamus, quatenus ipse, vel per se, vel per suum Commissarium Generalem, sive per Judices, Conservatores ipsius Ordinis, aut etiam per alios quoscumque sibi benevolos; & ab ipso Delegatos; presentes litteras, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, & quoties fuerit requisitus, solemniter publicans, illisque in premissis efficacia defensionis præsidio assistens, faciat auctoritate nostra, tanquam Commissarius Apostolicus ad hunc effectum speciatim Delegatus, easdem presentes Litteras, & in eis contenta hujusmodi ab illis, ad quos spectat, & spectabit in futurum, inviolabiliter, & inconcussè observari; omnesque, & singulos, quos ipsæ presentes litteræ concernunt, præmissorum omnium, & singulorum commodo, & effectu pacificè frui, & gaudere; non permittens, illos super his à locorum Ordinariis, aut ab alio quocumque, quavis auctoritate fungente, quomodolibet, & indebitè molestari, perturbari, vel inquietari; nullum, & insubstans declarans quidquid sit, aut fuerit in contrarium factum; divisiones, obstacula, & perturbationes inter præfatum Tertium Ordinem, præsertim secularium, & contra ipsos Tertiarios prædicto Ordini Minorum, ut præmissimus, subjectos, insimulque rebelliones, ac sublevationes adversus Superiores, & Religiosos primi Ordinis, eorumque in prædictum Tertium Ordinem superioritatem, correctionem, jurisdictionem, & privilegia sub quocumque prætextu, ratione, vel causa exortas, latas, & deductas, non permittens; contradictores quoscumque, & rebelles per censuras, & penas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris, & facti remedia, appellatione postposita, compescendo; legitimisque super his habendis, servatis processibus censuras, & penas ipsas, etiam iteratis vicibus, aggravando;

invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§. 15. Non obstantibus felicis recordationis Bonifacii PP. VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus Dietis, dummodo ultra tres Dietas aliquis vigore presentium ad iudicium non trahatur; aliisque quibusdam forsitan in contrarium præmissorum quomodolibet editis, vel edendis, specialibus vel generalibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Tertii Ordinis etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, eorumque reformationibus, & novis additionibus, stylis, usibus, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus; Privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacissimis, & insolitis clausulis irritantibusque; & aliis Decretis in genere, vel in specie, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac etiam Consistorialiter, aut alias quomodolibet, etiam iteratis vicibus, in contrarium eorundem præmissorum concessis, approbatis, innovatis, & confirmatis; etiam si in eis caveatur expressè, quod illis per quascumque litteras Apostolicas, etiam motu proprio, ac consistorialiter, & ex certa scientia, deque Apostolica potestatis plenitudine, pro tempore concessas, quascumque etiam derogatorias derogatorias in se continentes derogari non possit, neque censeatur eis derogatum, nisi hujusmodi derogationes consistorialiter factæ, & per diversas litteras intimata fuerint: quibus omnibus, & singulis, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales, idem importantes, mentio, seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium, & singulorum tenores, formas, & causas, etiam quantumvis prægnantes, piæ, & privilegiatas presentibus pro plenè, & sufficienter, ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso, insertis, expressis, ac specificatis habentes; illis aliis in suo robore permanentibus, ad præmissorum omnium, & singularum validissimum effectum, hac vice dumtaxat, latissimè, & plenissime, ac sufficienter, nec non specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

§. 16. Volumus præterea, ut eorundem presentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicujus ex Secretariis Ministri, vel Commissarii generalis dicti Ordinis, sive Notarii publici subscriptis, & sigillo Officii ejusdem Ministri, vel Commissarii, aut Procuratoris generalis ipsius Ordinis, vel alterius personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extrà adhibeatur, quæ presentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensa.

§. 17. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, innovationis, approbationis, concessionis, extensionis, ordinationis, largitionis, Decreti, voluntatis, mandati, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem omnipotentis Dei,

Contrariis derogatur.

Hujus Constitutionis transumptis habenda fides.

Nemo hanc Constitutionem violare audeat.

ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

D. 10. Dec. 1725. P. A. secundo.

Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo vigesimo quinto, quarto Idus Decembris, Pontificatus Nostri anno secundo.

Loco † Plumbi.

P. Card. Prodaturus.

F. Card. Oliverius.

Visa de Curia J. Archiepiscopus Ancyranus,

Lucas Martinettus.

VII.

Constitutio Apostolica qua BENEDICTUS XIII. declarat & præcipit omnibus & singulis Congregationibus Italiæ, Germaniæ, Galliæ, Hispaniæ, Indiarum, & Lusitaniæ Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Discalceatorum nuncupatorum ut inter ipsas servetur uniformitas in Cantu Gregoriano, Rasura Barba, & Caputio Rotundo.

BENEDICTUS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

Declarat & præcipit ut in rubr.

§. 1. **C**um, sicut accepimus, inter dilectos Filios Fratres Congregationum Italiæ, Germaniæ, Galliæ, Hispaniæ, Indiarum, & Lusitaniæ Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Discalceatorum nuncupatorum multiplex, & magna diversitas tam circa recitationem Divini Officii in Choros, quod in quibusdam Conventibus, & Regionibus cum Cantu, & nota celebratur, quam circa Habitum Regularem introducta sit; Quidam enim Religiosi Caputio Rotundo, alii vero acuminato utantur, ac denique alii Barbam oblongam deferant, alii è contrâ eam totaliter radant. Nos, ut uniformitas in his omnibus ex commissi Nobis cœlestis Pastoralis Officii nostri debito servetur, providere cupientes: Motu proprio, ac ex certa scientia, & matura deliberatione nostris, deque Apostolica potestatis plenitudine, dilectis Filiis Vicariis Generalibus, Provincialibus, & Conventualibus Prioribus, ac universis Fratribus Discalceatis Ordinis, & Congregationum hujusmodi, ut tam ipsi, quam cæteri omnes, & singuli eorundem Congregationum Religiosi Professi uniformitatem in Cantu Gregoriano, Rasura, & Caputio Rotundo omnino servare teneantur, harum serie præcipimus, & mandamus.

Clausule præservati-væ.

§. 2. Decernentes ipsas præsentis Litteras semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, nec de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, aut interesse habentium consensus, aliove quolibet defectu notari, impugnari, infringi, retractari, seu in controversiam vocari, aut ad terminos Juris reduci posse.

Decretum irritans.

§. 3. Sicque in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores judicari, & definitum debere, ac irritum, & inane si secus super his

à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari.

§. 4. Non obstantibus præmissis, ac Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, nec non, quatenus opus sit, Ordinis, & Congregationum hujusmodi, etiam Juramento, Confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, Privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis illorum tenores præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens, ad præmissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter, & expressè derogamus, cæterisque contrariis quibuscunque.

Derogationes.

§. 5. Volumus autem, ut præsentium litterarum transumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica Dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in judicio, & extrâ adhibeatur, quæ adhiberetur ipsis præsentibus, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Transumptorum fides.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die 22. Januarii 1726. Pontificatus Nostri anno secundo.

D. 22. Januarii P. A. secundo 1726.

F. Card. Oliverius.

Copia hac cum suo Originali concordat de verbo ad verbum, in cuius rei fidem Nos subscripsimus. Fr. EUSTACHIUS A SANCTA AGNETE, Procurator Generalis Augustinorum Excalceatorum Congregationis Gallicane. Roma 2. Febr. 1726.

Pro recta justitiæ administratione, & litigantium, præsertim pauperum, utilitate de visitandis Causidicorum, & Notariorum officiis publicis, archivis, & curiis forensibus universis per S. R. E. Cardinalem, quolibet decennio eligendum: cui muneri obeundo nunc deputatur Eminentissimus Dominus Cardinalis Vincentius Petra.

VIII.

BENEDICTUS PAPA XIII.

Servus Servorum Dei: Ad perpetuam rei memoriam

§. 1. **S**ummi Apostolatus officium, divinitus humilitati nostræ commissum, eam sollicitudinem nobis imponit, ut per Antecessorum Nostrorum vestigia incurrentes, præter fructuosam Dominici agri culturam, negotia pariter, quæ in hujus almæ Urbis Nostræ publicis Magistratibus, judiciariis tribunalibus, & curiis forensibus per Notarios, Cursores, causarum Procuratores, & quoscumque Actuarios geruntur, incorruptè, sincerè, & minori, quo fieri potest, litigantium dispendio & incommodo, majorique eorundem tribunalium, totiusque generalis curiæ decore, atque ornamento peragantur, ut litibus ad finem optatum perductis, ipsi litigantes ab indebitis vexationibus, assidueque molestiis atque impensis tandem liberi evadant.

Summus Pontifex litigantium vexationes tollere satagit.

§. 2. Hæc nobis cogitantibus recti viri & justitiæ percipidi per suos libellos supplices, non sine magno animi nostri dolore, significandum curarunt, quorundam paucorum

Diuturnæ litium ambages, & subterfugia omnino abolenda.

calli-